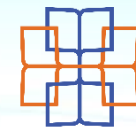

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

SVETOVALNO
SREDIŠČE
LJUBLJANA

cdi univerzum

IZOBRAŽEVANJE IN MIGRANTI

Franci Zlatar

Slovenska filantropija

- z različnimi skupinami migrantov se ukvarjamo od ustanovitve leta 1992,
- med drugim se ukvarjamo tudi z neformalnim izobraževanjem migrantov,
- učenje slovenskega jezika,
- sodelovanje v projektu "Auto Training For Immigrants" (Aviles City Council, 2009 - 2011),
- sodelovanje pri pripravi Strategije vključevanja priseljencev v izobraževanje odraslih (ACS, 2013).

“Auto Training For Immigrants”

Namen projekta je bil razvoj **skupnega modela izobraževanja za priseljence**, ki bi jim omogočil pridobivanje osnovnih **informacij** o sistemu države, v katero pridejo. Model je zasnovan na **aktivni participaciji priseljenecv** ter prilagojen njihovim potrebam. V okviru projekta smo ugotavljali **potrebe** priseljenecv v posameznih, v projekt vključenih državah, kar je bila osnova za pripravo **skupnega programa izobraževanja**, ki upošteva specifikke posamezne države. Program izobraževanja je bil preizkušen v vseh sodelujočih državah.

Nosilec projekta je bil Aviles City Council (Španija).

Projektni partnerji so bili poleg Slovenske filantropije še: Sud Concept (Francija), CIVIFORM (Italija), ACFI – FIAS (Belgija).

Financer projekta: Evropska komisija v okviru programa vseživljenjskega učenja, podprograma Grundtvig.

“Auto Training For Immigrants” - analiza izobraževalnih potreb v priseljencev v Sloveniji (vključenih 49 priseljencev, vprašalniki, fokusne skupine):

- priseljenci so največji interes izrazili za pridobivanje znanj o njihovih **pravica in dolžnostih**, znanj s področja **interneta in novih tehnologij**, poznavanja različnih **organizacij in institucij** in različnih **izobraževalnih programih**,
- izobraževalne aktivnosti kot **izmenjava informacij s slovenskim prebivalstvom o kulturah, navadah, običajih in načinu življenja**.

“Auto Training For Immigrants” - izobraževalni moduli:

- jezik države sprejemnice,
- pravice in dolžnosti,
- sistem zdravstva in socialnega varstva,
- izobraževalni sistem,
- socialna varnost in sistem zavarovanj,
- kultura,
- nevladne organizacije, društva, mreže,
- nastanitev,
- zaposlovanje in delo,
- upravljanje vsakdanjega življenja,
- medkulturni dialog in komuniciranje,
- internet in komunikacijske tehnologije.

Izzivi s katerimi se soočajo naši uporabniki:

- jezikovno izobraževanje (tečaji so bodisi prekratki oz. neprilagojeni posameznikom in njihovi predhodni izobrazbi),
- predhodna izobrazba (veliko nepismenih ...), pogosto nimajo dokazil o predhodni izobrazbi,
- življenjski pogoji, ki vplivajo na vključenost (getoizacija ...),
- neprilagojeni programi poklicnega usposabljanja (usposabljanje na delovnem mestu, združeno jezikovno in poklicno usposabljanje ...),
- potreba po mentorjih in kulturnih mediatorjih.

Nekatere ugotovitve iz Strategije vključevanja priseljencev v izobraževanje odraslih:

1. Ukrepi za zagotavljanje dostopnosti do javno veljavnih programov za priseljence:

- izvedba analize izobraževalnih potreb priseljencev vsakih pet let,
- razvoj javno veljavnih programov za priseljence,
- dopolnitev obstoječih javno veljavnih programov za priseljence,
- prilagoditev obstoječih javno veljavnih programov za razvoj pismenosti za manj izobražene priseljence,
- prilagoditev obstoječih izobraževalnih programov za uporabo v e-obliki,
- razvoj neformalnih oblik učenja slovenščine v javnih izobraževalnih, zasebnih in nevladnih organizacijah,
- usposabljanje izvajalcev za delo s priseljenci v vseh omenjenih programih,

- usposabljanje zaposlenih v javnih službah, ki so v stiku s priseljenci, za delo z njimi,
- razvoj neformalnih oblik (vzajemnega) izobraževanja priseljencev in večinskega prebivalstva,
- razvoj mrež učiteljev in svetovalcev za izvajanje javno veljavnih programov in programov, financiranih iz javnih virov,
- razvoj mrež kulturnih mediatorjev (zlasti iz vrst priseljencev), ki dobro obvladajo slovenščino in jezik priseljencev,
- uvedba enotne baze izobraževalne ponudbe za priseljence, ki bo na voljo na spletnih straneh,
- brezplačni odprti telefon za informiranje o izobraževalni ponudbi,

- izdelava baze ali portala »primerov dobrih praks« uspešno integriranih priseljencev, kjer se bodo lahko povezovali tisti, ki so kot priseljenci že uspeli, čeprav sprva niso imeli podpore, in posamezniki, ki si od njih želijo pridobiti več informacij (razvoj mentorstva ali tutorstva na prostovoljni bazi),
- informiranje priseljencev (z brošuro z navodili) o administrativnih postopkih (obrazci, dovoljenja, odpiranje bančnega računa ipd.), ko le-ti pridejo v Slovenijo.

2. Ukrepi za delodajalce in lokalne skupnosti

- informiranje kadrovskih in izobraževalnih služb v podjetjih o izobraževalni ponudbi in ukrepih za spodbujanje priseljencev za izobraževanje,
- informiranje in strokovna podpora zaposlovalskim in socialnim službam ter sindikalnim organizacijam,
- informiranje in strokovna podpora javnim uslužbencem na lokalni in na nacionalni ravni o pomenu in možnostih izobraževanja priseljencev,
- spodbujanje nevladnih organizacij k razvijanju neformalnega izobraževanja priseljencev,
- informiranje in ozaveščanje delodajalcev o medkulturnih kompetencah, da bi le-ti bolje razumeli situacijo, v kateri se znajdejo priseljenci, in bi lahko bolj učinkovito sodelovali pri njihovi integraciji.

3. Ukrepi za povečanje javnih in zasebnih vlaganj v izobraževanje priseljencev

- preučitev sistemskih možnosti za ustanovitev sklada za izobraževanje zaposlenih v sodelovanju s socialnimi partnerji.

4. Ukrepi na sistemski ravni: sprememba zakonodaje

- Zakon o izobraževanju odraslih (1996 z dopolnitvami): med načela je treba vključiti načelo medkulturnosti in poleg možnosti učenja slovenščine dodati še možnost udeležbe v drugih izobraževalnih programih za priseljence,
- Zakon o dohodnini (2006 z dopolnitvami): vlaganje v izobraževanje se vključi kot davčna olajšava za podjetja in posameznike,
- Uredba o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (2012): število ur po uredbi, namenjenih izvajanju enotnega programa oz. programa slovenskega jezika, je treba povečati in tudi tistim, ki so v RS šele kratek čas, dati pravico do enakega (ali po potrebi večjega) števila ur kot tistim, ki v Sloveniji bivajo že dlje časa. Program Začetna integracija priseljencev je bil narejen za začetno integracijo in je za tiste, ki so v RS že dlje časa, vsebinsko manj primeren.
- Predlog novega pravnega akta, ki bi tudi državljanom EU omogočil dostop do brezplačnega učenja slovenščine. Brezplačne izobraževalne programe zlasti potrebujejo tisti priseljenci iz EU, ki imajo nizek socialno-ekonomski status.

5. Ukrepi na področju priznavanja že pridobljenega znanja

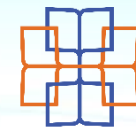
- razvoj sistema vrednotenja in priznavanja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja na nacionalni ravni,
- usposabljanje svetovalcev na informacijskih središčih za informiranje o možnostih izobraževanja in usposabljanja ter vrednotenja in priznavanja znanja in izkušenj priseljencev,
- dodatno usposabljanje akterjev za izvajanje sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij (izvajalcev, članov komisij, svetovalcev) za priseljence,
- promocijske aktivnosti na področju vrednotenja in priznavanja že pridobljenega znanja (npr. Nacionalni center Europass, center ENIC-NARIC in NPK).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

SVETOVALNO
SREDIŠČE
LJUBLJANA

cdi univerzum

Hvala za vašo pozornost!

franci.zlatar@filantropija.org